

SENDİKA

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

Yıl: 1, Sayı: 7

15 Kasım 1966

Fiatı: 25 Krş.

Başyazı

Sınıf Ayrımının Nedenleri

ÖMER TAŞDEMİR

BİR milletin kalkınmasında o milleti meydana getiren her ferdin mutlaka az veya çok bir payı vardır. Kalkınmaya iştirak ya üretim veya tüketim yapmakla olur. Yani milleti meydana getiren fertler ya üretici veya tüketicidir.

Tarımsal alanda kalkınmanın başlıca üreticileri köylüler, endüstriyel alanda kalkınmanın ise işçilerdir. Üretim olmayınca tüketim olmayacağı muhakkak olduğuna göre bir milletin kalkınmasının temel unsuru işçiler ve köylüler olduğu apaçık ortadadır.

Bu gerçek böylece herkese malûm olmasına rağmen bugün bütün dünyada özellikle geri ülkelerde en fazla ezilen sömürülen ve hor görülen yine işçiler ve köylülerdir. Çünkü:

Tarihin ilk çağlarında bu işleri; hor görülen, insan gözüyle bakılmayan, sahipleri tarafından rahatlıkla alınıp satılan hattâ öldürülebilen köleler yapıyordu. Kölelik kölelerin isyanı ile kalktı fakat onların yerine iş sahalarını dolduran işçilere karşı işverenlerin korkunç zihniyeti kalkmadı. Onaltıncı yüzyılda ilk birikiş adı verilen ve çiftçilerin ellerinden istihsal âletlerinin alınmasına imkân veren, toprakları ellerinden alınıp kovulan ve serseriliğe terk edilip şehirlere bir sefalet yığını halinde akın etmelerine sebep olan bu zihniyettir. VII nci Henri devrinde 71900 kişinin idam edilmesi, yine İngiltere Kıraliçesi Elizabeth devrinde 300 ilâ 450 tane toprakları ellerinden alındığı için serseri olan insanları öldüren hep bu zihniyettir.

Bugünkü yasa koyucuların dahi aynı zihniyetin birer mirasçıları gibi davranmakta kendilerini bir türlü kurtaramadıklarını görüyoruz.

Çıkardıkları yasalarla bile bile bir sınıf ayırımı yaparlar. İsterler ki, işçilerin hakları yasalarla tam düzenlenmesinde yine son söz kendilerinin iki dudağı

(Sonu S. 4 de)

Ekonomik Geri Kalmanın Nedenleri ve Kurtulma Çareleri

Ekonomide kalkınarak milli geliri yükseltmenin temeli; sınai sektörün plânlı yatırımlarla gelişmesini hızlandırarak boş insan gücünü verimli hale getirmek, hali hazır tesislerin kapasitelerinde çalışmalarını sağlamak ve tarım alanında memleket gerçeklerine uygun reform yapmaktır.

MİTHAT YABAN

Günümüzün en önemli sorunu, ülkemizi ekonomik geri kalmışlıktan kurtarmak ve fertlerin hayat standardını yükseltmektir. Bu uğurda çaba sarfetmenin, bireye tasarruflarını yatırımlara iştiraklerinin lüzumlu olduğuna inandırmaktır.

Ekonomide geri kalmış ülkelerin kalkınmasında tabii kaynaklarla beraber insan gücünün de önemi büyüktür. İnsan gücü, toplam nüfusun verebileceği potansiyel çalışabilir insan gücünü teşkil etmektedir ve bu çalışan gücün katkısı milli geliri meydana getirmektedir. Nüfus artışı ile gizli ve açık işsizliğin, kalkınma çabasında olan ülkelerin refahına mâni olucu etkileri mutlaktır. Bu bakımdan nüfus artışı daima göz önünde bulundurulmalıdır. Memleketimizde nüfusun hızla çoğalması sonucunda, ekilen topraklar yeterli olmadığından, ormanlar ve mer'aların tahribine sebep olarak tarımsal genişleme yapılmıştır. Fakat bu gelişmenin zararları düşünülememiş verimli topraklar bu genişlemenin doğurduğu büyük çaptaki erozyan tehlikesiyle karşılaşarak büyük kayıplara sebep olduğundan, tarım sektöründe büyük gizli işsizlik, diğer sektörlerde ise açık işsizliğe sebep olmuştur.

Sınai sektör ise ekonomik kalkınmaya yetecek kadar rasyonel çalışmamakta, bilhassa iktisadî devlet teşekküllerindeki makine ve tesisler kapasitelerinin çok altında çalıştıklarından, genellikle verimleri yetersizdir ve lüzumlu kalkınma hamlelerine ayak uyduramamaktadır.

(Sonu S. 4 de)

BİR SENDİKACININ NOT DEFTERİNDEN

...nın, bu... ...ğı işleyip...

● Çağımız insanının uygarlık alanındaki hızlı yarışının nedenleri arasında bilimin değeri büyüktür. Kişioğlu, gerçekten bilimden yana olduğu zaman, bir takım çıkarları bırakıp, toplum yararını düşünmeye ve düşüncesi doğrultusunda çaba göstermeye başlıyor; böylece toplumcu düşünce doğuyor. Toplumcu düşünceyi kazanan bir kişi hiç bir şeyden korkmuyor; çünkü korkulacak bir şey yok ortada: Kişisel çıkar yok.

Atatürk haftasında bunları düşünmek ne iyi. Büyük Atatürk'ün korkusuzluğu, halk yararına halktan yana olması buradan geliyor. Atatürk ve Atatürk gibi ateş yakan ulu kişilerin ölümsüz oluşlarının tek nedenleri halkın kanında ateş yakmalarıdır.

● Bir işçi, arkadaşı ile konuşuyordu: «Oğlum Halil Nihat var ya, 10. Kasım. 1957 yılında doğdu. Onun güzel bir şiiri var.» Bir kaç dakika sustuktan sonra şiiri o-

(Sonu S. 4 de)

(Sendika Başkanı Nuri Kara, işçi Sarıtaş'a çeki verirken)

TÜRKİYE MADEN - İŞ SENDİKASINDAN HABERLER

● İGM-İMF gibi milletler arası teşekküllerden, Türkiye Maden-İş sendikası üyesi olupta doğu depreminde zarar görenlere dağıtılmak üzere gelen 15.000 Frangın dağıtılmasına devam edilmektedir.

Bu yardımdan Karabük şubemiz üyesi bulunan Arap Sarıtaş'a 700 TL. sı isabet etmiş olup, şube başkanımız Nuri Kara tarafından 700 liralık çek kendisine verilmiştir.

(Sonu S. 4 de)

YORUM

İBRAHİM OSMAN

KARABÜK İŞÇİLERİNİN SAVAŞI

KONU :

Geçen yıl Karabük işçileri kendilerine yapılan haksızlığa karşı bir savaşa giriştiler. Bu savaş, Karabük işçilerinin hiç sevmediği adamların bir sarı sendika kurarak işçinin karşısına dikilmesi ile başladı. Bu sarı sendikacılar, Amerika'da bir zamanlar denenmiş olan grev kırıcı; haydutlar, caniler ekibine benziyordu. İmza sahtekârlığı ve hileli yollardan işçinin elinden toplu iş sözleşmesi hakkını alan bu sarılar, toplu iş sözleşmesi ile Karabük işçisine büyük bir ihanet yaptılar. Bir toplu iş sözleşmesi süresince işçiler bu ihanetin acılarını duymak zorunda kalacak.

KARABÜK İŞÇİSİNE YAPILAN BÜYÜK İHANET GİTTİKÇE ARTIYOR:

Kanun tanımayan, sendikacılık ahlâkından yoksun olan bu sarı sendikacıların, Karabük işçisine yaptığı ihanet gittikçe artıyor. Geçen hafta yaptıkları delege seçimlerinde kendilerine göre bir seçim düzeni uyguladılar. Hile ve oyunlara rağmen Karabük'ün onur sahibi işiçleri bu seçimlerde sarıları yenilgiye uğrattılar. Yani seçimi Maden-İş sendikasına da üye olan işçiler kazandılar.

YENİ BİR OYUN :

Öğrendiğimize göre, sarı sendikacılar, her zaman ol-

(Sonu S. 4 de)

1938 den BU YANA

İBRAHİM YILDIZ

SENİ GÖREMEDİM :

Seni görmedim büyük Atatürk, seni görmedim. Devrimlerini bir gerçek katına çıkardığın zaman, unutmadığın kırkbin köyden birinde, bir köy okulunda öğrenciydim. Öğretmenim hep senden, kurduğun Cumhuriyetten, Cumhuriyet ilkelerinden söz ederdi. 10. Kasım. 1938 yılında senin öldüğünü yine öğretmenimin hüzünlü sesinden duydum. Bu habere usum ermedi bir türlü. İnanmadım bu habere; çünkü o zaman ölmek kelimesi bana toprak olmak, yok olmak gibi geliyordu. Belki bir çokları için bu anlam bugün için de doğrudur; ama benim için yanlışın ta kendisi. Madde ve mâna panoraması içinde düşünülecek olursa yaşadığın, ve yaşamanın altın çağında olduğun bir gerçektir.

Seni görmedim büyük Atatürk, seni görmedim; ama bir mana platformu üzerinde, çok yükseklerde yani halkının yüreğinde, yani kendi yüreğimde yaşadığını, kımıl[illegible]iğini, dimdik durduğunu, par[illegible]ğınla hedef gösterdiğini duyuyorum. Ve düşünüyorum; sen bir gerçeksin, sen insan kanını hareket ettiren bir ateşsin. Bu bakımdan bütün doğrulara, bütün bilimden yana olanlara, bütün haklılıklara, bütün savaşçılara, bütün devrimcilere Atatürk adını koyuyorum ve işte Atatürk, aha burada ya da şurada demekten kendimi alamıyorum.

SEN EMPERYALİZME KARŞIYDIN :

Sen emperyalizme karşıydın. Kapitilasyonları ortadan kaldırdın. Yepyeni bir devlet kurdun. Kurduğun devlet her bakımdan bağımsızdı. Özgürlüğüne kavuşmuştu ülken, kişilik kazanmıştı. Yabancı emperyalizmin oyuncağı olan geri kalmış uluslar kurtuluş savaşlarını, bağımsızlık savaşlarını yaparken senin ortaya koyduğun ilkelere dayanıyordu. Bu bakımdan dünya uluslarının tek önderiydin adetâ; aslına bakılırsa bu büyük bir gerçekti...

1938 yılından sonra dünya bozuldu. İkinci dünya savaşı başladı. Bu silâhla savaşın en önemli nedeni ekonomik daralma idi. Savaşa katılan bütün devletler yorgun düştüler; biz bu savaşa katılmad[illegible]nden öğren-di[illegible] güdüyor-du[illegible]n, cihanda sulh)... savaşa katılmamız elbette iyi oldu; ama bir kaybımız var, bu kaybımız savaş sırasındaki zamanla, savaş ertesindeki zamanı iyi değer lendirmemek. İkinci dünya savaşının oluşu ekonomik nedenlere dayalı olduğundan, savaş ertesinde savaşa katılan uluslar kısa zamanda bilimsel ekonomi savaşına başladılar. Bu savaşı bugünedeğin anlayamadık; çünkü bu savaşın ne gürültüsü var, ne kokusu. Top atılmıyor, barut kokmuyor bir türlü; ama savaş olanca hızı ile devam ediyor. Bu savaşı kazanmak, yabancı emperyalizminden kurtulmak zorundayız. Bütün düzensizliklerin, sıkıntıların, huzursuzlukların ekonomik nedenler yüzünden olduğunu anlayanlar, bu işin bilincine varanlar çoğalmaya başladılar... şimdi ülkende aydınlar birbirleriyle bir anlayış farkı savaşı yapıyor. Bunun çok partili politik yönetimin bir sonucu olduğunu farkedenler çok az; bu yüzden gruplaşmalar, küçük çapta düşmanlıklar doğuyor. Usu başında olanlar, böyle bir yönetim düzeninin sağlamlığını bilenler, oluşum sıkıntıları ya da doğum sancıları kabul ediyorlar bunu. Bunlar elbette doğru paşam...

BİR İHTİLÂL OLDU ÜLKENDE :

Çok partili yönetim düzeninin oluşum sıkıntılarına, dünya uluslarının ekonomik anlayışı değişince, birde ekonomik sıkıntılar eklendi. Yani zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan bir bozuk düzen şeklinde bir ekonomik devir geçti üstümüzden. Bu kötü gidişe son vermek üzere orduların ihtilâl yaptı; ama çok iyi niyetlerle yapılan bu ihtilâl çok sağlam bir anayasadan başka hiçbir şey getirmedi. Oysaki yapılacak çok iş vardı: Toprak reformu, sosyal adalet düzeninin kurulması, yabancı emperyalizme son verme reformu... Bunların yanında temel ilkeler, temel yasalar!... Bunların hiç birisi sağlam kazığa bağlanmadan yine çok partili yönetim düzenine döndük; umudumuz eksilmedi, partiler anlayışlı hareket ederse bunlar gerçekleşebilir. Çünkü sağlam bir anayasamız var bu bir. İkincisi Cumhuriyeti emanet ettiğin bilinçli, yüksek karekterli bir gençlik var...

SONUÇ :

Bugün ülken büyük bir oluşum sıkıntısı içinde. Düşün yapısı sağlam temeller üzerine atılmış, senin güvendiğin gençlik ekonomik alanda, politik alanda, devrim alanında büyük çabalar harcayarak gösterdiği hedefe ulaşacak.

Bizim umudumuz da senin umudun kadar paşam...

10 KASIM RAPORU

Kumandanım Kemal Paşa:
«Ben Çanakkale vuruşmasında
Hani üçüncü gurup vardı ya
İşte o gurubun
Beşinci mangasının onbaşısı
Adananın Feke kazasının Tapan köyünden
Müderris Mehmed oğlu
1317 doğumlu Ahmedim.

Arzetmek isterim memleketin ve de kendimin
Hali pür melâlini:
«Yonanı govduk ya»
Kurduk ya Cumhuriyeti ne cenk ile
Ve de sen kavuştun ya hakka mı
Kara toprağa mı
Işte ondan kelli Paşam
Bozuldukça bozuldu düzen
Eski günler geri geldi bir görsen
Bursa nutkunu da inkâr etti soytarılar
Yokluğun yetti gayri gök gözlüm
Gayri gel istersen
Halimiz hal değil»

Öperim ellerinden.

M. NURİ AYVALI

•

ATATÜRK İLKOKULUNU TAKDİM EDERİM

Bilimin şavkı vurmuş ışıl ışıl duvarlara
Burası okuldur kardeşim
Burada açılmış gözlerim aydınlığa
İnsanlığa - güzelliğe - çağa değmişim

Okul demek özgürlük ağacının özsuyu
Ya da soylarca yakılmış bir ateş - öyle güzel
Ancak burda ulaşır us kendi doruğuna
Kendini duyar yürek varır anlamına el

Okul demek geleceğe bakmak güvenle
Ya da sağlam basmak toprağa - öyle büyük
Yürümek yücelmek gerçeğe varmak
Okul demek: Atatürk..

MEHMET ÂDEM SOLAK

Tarımda Mekanizasyon ve Türk İşçisi

YAZAN

DOÇ. DR. OSMAN N. KOÇTÜRK

DÜNYANIN ileri ülkelerindeki işçiler ve işçi kuruluşları mekanizasyon ve otomasyonun karşısında cephe almışlardır. Gerçekten medeniyetin ilerlemesi ve mekanizasyonun hızlı bir şekilde gelişmekte oluşu, insan emeğine ve insan gücüne duyulan ihtiyacı azaltmış, işsizliğin artmasına sebep olmuş bulunuyor. Geri kalmış memleketlerin bir çoğunda nüfusun sür'atle artmakta oluşu ve her gün dünyamıza gözünü açan 140.000 insana iş sahası hazırlamak, mekanizasyon ve otomasyonun geliştirdiği kısır şartlar içinde daha da güçleşmiştir. Böyle olmasına rağmen dünyanın ateşli silâhlardan arınması için toplantılar yapan ve fikirler or taya atan milletlerin bir taraftan en korkunç silâhlarla silâhlanmaları gibi, otomasyon ve mekanizasyonun karşısında görünen toplumların da üretim ve prodüktiviteyi artırarak, diğer topluluklar üzerinde ekonomik bir hegemonya tesis amacı ile mekanizasyona önem verdiklerini, etkili bir makinleşme çabası içinde bulunduklarını görüyoruz.

Tarım ve endüstri kesimlerinde makineleşme cereyanı gün geçtikçe kuvetlenmekte böyle olmasına rağmen insan gücünün üretime yaptığı etki önemli bir faktör olarak kalmaktadır. İleri memleketler hızlı bir makineleşmeye rağmen, insan emek ve gücünü en olumlu kalıplara göre kullanmakta ve kendi güçleri yetmediğinden geri kalmış toplumlardan insan gücü ithal etmektedirler. Buna karşılık makineyi hizmete sokamayan geri kalmış toplulukların insan emeğini de değerlendiremediklerini ve bu yüzden önemli bir potansiyele sahip oldukları halde, temel ihtiyaç maddeleri bakımından sıkıntı içinde kaldıklarını görüyoruz. Mekanizasyonun belirli bir seviyeye ulaşmamış olması, bu toplumların ileri memleketlerle rekabet olanağını ellerinden almış ve işçi gurupları bütün gücü ile çalıştığı halde karınlarını doyuramaz hale gelmişlerdir.

İleri toplumlar makinenin sağladığı fizik güç ile insanın entellektüel gücünü birlikte kullanmak suretiyle prodüktiviteyi en ileri sınıra dayamış ve bu suretle maliyeti, rekabeti kabil olmayan bir seviyeye düşürmüş bulunuyorlar. Bu şartlar altında geri kalmış memleketler sadece insan ve hayvanın fizik gücüne dayalı bir tarım ve sermaye bakımından ileri toplumlarla ilişki kurmuş bir endüstri ile ileri memleketlere hiç bir zaman yetişemeyecek ve çalışanlar için «İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi» ile öngörülen mutlu yaşama ortamını hazırlayamayacaklardır. Aradaki mesafenin açılmış ve ileri memleketlerde tarımsal ve endüstriyel üretimin son derece hızlanmış olması, makineleşme bakımından zaman kaybetmiş toplumları belirli bir noktada duraklamaya mecbur etmiş bulunuyor.

Gerçekler :

Birleşik Amerika'da bir tarım işçisi 100 kilo buğdayı üretebilmek için sadece 1.0 saat çalışmaktadır. Bir Fransız ayni miktar buğdayı üretebilmek için 5.8 saat, bir Yunanlı ise 18.9 saat çalışmak durumundadır. Amerika'da tarımın mekanize olmuş bulunması, sulama ve gübreleme şartlarının islâh edilmiş olması, insanlara daha az çalışarak daha çok mahsul üretme olanağını sağlamış bulunuyor. Buna karşılık bu imkânlardan yoksun olan memleketlerde, işçiler çok uzun süre çalıştıkları halde çok az ürün elde edebiliyorlar.

1910-1914 yılları arasında Amerikalı bir hayvan sahibi, 100 kilo süt üretebilmek için 7.9 saat çalışmaya mecbur bulunuyordu. Halbuki bu gün ayni miktarda sütü üretmek için 4.7 saat çalışması kâfi gelmektedir. Çünkü bu ileri memlekette hayvanın yenlenmesi hattâ sağılması bile mekanize edilmiş ve bunun yanında bilimsel bulgulara hayvanın süt verimi artırılmış bulunuyor. Kısaca ifade edilmek istenildiği takdirde mekanizasyona önem vermiş ve insanlar tarafından yapılan hizmetlerin bir kısmını makineye gördürme imkânı bulmuş olan memleketlerde işçi lar daha az çalışarak daha çok para kazanmakta ve bu suretle mutlu bir hayat süre bilmektedirler. Tarım kesiminde verimin böylece artırılmış olması, şüphesiz endüstrinin tarım kesimine yardımcı olması, verimi artırıcı araç ve gereçlerin icat edilerek hizmete sokulmasıyla mümkün olmuştur. Toplum kalkınmasında tarımsal üretimin önde geldiğini bilen ileri memleketler endüstrilerini ilk olarak bu yönde geliştirmiş ve tarımsal geliri de endüstriye aktarmak suretiyle sermaye birikimini sağlamış bulunuyorlar. İngiltere'de tarımdan sağlanan milli gelirin % 50.7 si tarımsal araç ve gereç temini için tekrar endüstriye intikal ettiriliyor. Bundan anlaşılan şudurki, İngiliz tarım çevreleri, ürünlerinin satışından elde ettikleri gelirin yarısını, gübre, makine, tarım ilâçları, yem satın almak için endüstriye ödemekte ve bu sayede verimi mümkün olan üretim sınırına dayamış bulunmaktadırlar. İspanya'da ise tarımsal gelirden endüstriye intikal eden miktar % 8.3 e kadar düşmüş bulunuyor. Modern araç ve gereçlerden mahrum koşullar içinde yönetilen İspanyol tarımı bundan dolayı verimli olamamakta ve bu memleketin işçileri de İngiltere'nin tarım ve endüstri işçilerinin yaşama standartlarına bir türlü ulaşamamaktadırlar.

Türkiye'mize gelince, şartlar İspanya şartlarından da daha kötü bir hal almaktadır. Memleketimizde kara sapan ve hayvan gücü tarımsal üretimde asırlarca önceki yerini muhafaza ediyor. Milli endüstrimiz, tarım kesiminin ihtiyaçlarını karşılamaktan çok, ilkel maddeleri yabancı memleketlerden ithâl edilen lâstik, margarin, gazoz ve plâstik endüstrileri istikametinde inkişaf etmiştir. Teknik okullarda tarım âletleri yapımından çok, rahat koltuklar ve rengarenk abajurlar yapmayı öğreniyor ve öğretiyoruz. Tarım ilâçlarını imâl eden firmalar ilkel maddelerini yabandan ithâl etmekte, Türk traktör sanayii bir montaj endüstrisi olmaktan ileri geçememiş bulunmaktadır. Bu şartlar altında tarımı mekanize edeyim derken, paramızın ve tarımdan kazandığımız mahdut gelirlerin dış memleketler kaçmasına da engel ola mıyoruz. İleri memleketlerde bir insanın bir saat çalışarak elde ettiği ürünü üretmek için Türk tarım işçisi haftalarca çalışmaya mecbur bulunmaktadır. Hal böyle olunca da bizdeki işçiler başkalarının bir günde kazandıkları para ile aylarca geçinmeye ve yaşama standartlarını kazançları seviyesine indirmeye mecbur kalıyorlar. Türk tarımı belirli bir seviyeye mekanize olmadıkça tarım işçilerini ve daha sonra endüstride çalışanları mutlu bir hayata kavuşturmak kabil olamayacaktır.

Geri kalmış memleketlerde işçiler ile işçi gurupları bundan dolayı mekanizasyonu belirli ölçülere göre destekleme durumunda bulunuyorlar. Bilhassa tarım kesiminde kazancı belirli bir seviyeye çıkarmak ve işçi ile işveren arasındaki münasebetleri düzenlemek için makinenin kullanılmasına ihtiyaç vardır. Tarım araç ve gereçlerini dış memleketlerden ithâl etmek ve hele bizim yaptığımız gibi, bir montaj endüstrisi kurduktan sonra, yedek parça ve yakıt temini için avuç dolusu parayı dış memleketlere aktarmak çok tehlikeli bir davranıştır. Kendi endüstrilerine tarımsal ihtiyaçlara uygun bir yön veremeyip, araç ve gereçleri dış memleketlerden tedarik yolunu tutan ülkeler, tarımsal prodüktivite artışın dan sağladıkları gelirin tama mını yabana aktarmak zorunda kalırlar. Tarımın mekanize olması ve fakat kendi imkânlarımızla mekanize olması lüzumu üzerinde bundan dolayı önemle duruyoruz.

Olumsuz işler :

Türkiye'de endütri makineleşmektedir. Fakat tesislerin ve makinelerin çoğunluğu yabandan ithâl edilir. Bunlar çok zaman demode ve gerçekte muhtaç olmadığımız tesislerden ibaret bulunurlar. Örneği Et ve Balık Kurumu tarafından kurulan modern kombinalarda kesilen hayvanların kolayca taşınması için monoray tesisleri kurulması ve günde 100 sığır kesen bir iş yerinde hizmetleri mekanize etme hatası içine düşmüş olmamız gibi. Trabzon'da kurulan balık unu fabrikasının, bu gün hangi balığı işleyip, hangi hayvanlara yem hazırladığı da belli değildir. Yılın belirli bir zamanında çıkan bir kaç yüz ton yenebilir balığı, yenmeyen hayvan yemi haline getirerek sonradan istirahate geçen bu fabrika zamanımızın en demode ve kulanılış yeri olmayan bir makine yatırımıdır. İleri memleketlerde balık unu fabrikaları gemilere bindirilmiş ve balık nerede bol ise oraya demirleyip işleme olanağına kavuşturulmuş iken, yüksek kapasiteli ve modası geçmiş bir tesisin Türkiye'de kurulması Et ve Balık Kurumunu dolayısıyla memleketi zarara sokmaktan başka hiç bir işe yaramamış ve insanların balık bulamadığı Türkiye'de, hayvanlara balık unu yedirilmeye kalkılmıştır. Biz mekanizasyon demekle bunu ve Amerikadan ithâl edilen soya ve pamuk yağlarını hidrojenleyerek margarin imâl eden tesisleri anlamıyoruz. Türkiye öncelikle bir hektar topraktan alınacak tahıl verimini ve bir baş hayvandan alınacak süt miktarını artıracak bir makineleşmeye yönelmek durumundadır. Gübre fabrikaları, traktör fabrikaları, yem fabrikaları, tarım araç ve gereçlerinin Türkiye'de imalini mümkün kılacak bir endüstrinin geliştirilmesi ile halkımızın % 70 kadarının geçimini bağladığı tarım sektöründe daha az çalışarak daha çok mahsul etme olanağına kavuşmayı çok lüzumlu görüyoruz. Fakat gazoz endüstrisi ile naylon endüstrisi bize ayni imkânları hazırlayamayacaktır.

Mekanizasyona karşı olmalıyız. Fakat tarım sektöründe makineleşme ve bir birim den alınan ürün miktarını artıracak çabalar her teşekkülden çok Türk işçisi ve işçi kuruluşlarının desteğini bekliyor. Türk tarımının makineleşmesi ve bu kesimdeki üretimin artırılması, endüstri kesiminde çalışan Türk işçilerinin de yaşantılarını kolaylaştıracaktır. Dünya tarım işçilerine kıyasla en düşük yaşama standartlarına göre ayakta durmaya çalışan Türk tarım işçileri ürettikleri yiyeceklerin büyük bir kısmını kalabalık şehirlerde yaşayan mutlu bir azınlığa intikal ettirmek ve sadece tahıl ile beslenmek durumunda bulunuyorlar. Çünkü Türkiye'de bir inek bir yılda 400 kilo kadar süt vermekte, bir hektar topraktan 950 kilo tahıl alınabilmektedir. İsrail bir inekten alınan süt miktarını 4000 kiloya ulaştırmış, bir hektar topraktan alınan tahıl miktarı ise İngiltere, Hollanda ve Danimarka gibi memleketlerde bizimkinin üç katına çıkarılmış bulunuyor.

Mekanizasyon ve diğer verimi artırıcı tedbirlerle bizde ayni seviyeye ulaşabildiğimiz takdirde tarım işçisinin karnı doyacak ve endüstride çalışanlar ise aldıkları ücretle çoluk çocuğunu besleyebileceklerdir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi araştırıcıları bir işçinin karnını gereği gibi doyurması için günde 15 T.L. harcaması gerektiğini açıkla mış bulunuyorlar. Son günlerde başta hayvansal yiyecekler olmak üzere ihtiyaç maddelerinde % 9 bir artış olduğu resmi ağızlardan ifade edilmiştir. Bütün bunlar tarımın mekanize edilmemiş ve prodüktiviteyi artırıcı diğer tedbirlerin alınmamış olmasına bağlı bulunuyor. Bu şartlar altında işçileri belirli bir süre için ve bilhassa tarım kesiminde mekanizasyonun karşısında değil yanında olmak ve hatta bunu samimi olarak savunma durumunda bulunuyor. Türkiye kendi kendini besleyebilecek ve yabandan tahıl ve yağ ithal etmeden, doğum kontroluna yönelmeden çocuklarını doyuracak olanağa kavuşuncaya kadar tarım kesiminde mekanizasyona karşı olmamak, endüstri kesiminde ise tarım ihtiyaçlarını karşılayacak bir gelişmeyi sağlamak için çaba sarfetmek gerekecektir.

Gerçek Atatürkçülük

İsmail GENÇTÜRK

Türkiye'de en geri kalan kimseler bile Atatürkçülük yarışında -maşallahları var- hiç te geri kalmıyorlar. Gericisi, yobazı Atatürkçü; Ameri kan uşakları Atatürkçü, kıratçısı Atatürkçü.. Yani kimi ararsanız tümü tü mü de Atatürkçü. Ama as lında bu böyle değil. Atatürk'ün dokunulmazlığından faydalanıp, onun göl gesinde çıkar sağlamak is teyenler de başımıza Atatürkçü kesiliyor. Zaten onların ne denli Atatürkçü oldukları palavra kesmelerinden belli. «Sen kalkta ben yatam» gibi bu havadaki lâflarla Atatürkçü olunacağını sanmıyorum.

Kişi olarak Atatürk'ü çok sevmek, O'na hayran olmak mesele değil. En önemlisi onun fikirlerinden yana, devrimlerinden yana olmaktır. Sen devrimlerini baltalamaya yel ten (davran) fikirlerini inkâr et; sonra da kalk ben Atatürk'çüyüm diye teraneler tuttur. Yağma yok beyler, böylesi sudan ucuz olamaz Atatürkçülük... Gerçekten Atatürkçü olmak, çıkarlara sırt çevirmekle, mertlikle, dürüstlükle olur. Daha türkçesi yürekle olur. Bir takım hödüklerin kârı değil dir Atatürkçü olmak. Boy ları yetişmez buna. Uzun ve dik olmak gerekir.

Atatürk'ü anlamak ve gerçekten Atatürkçü olabilmek için O'nun yaptıklarını çok iyi inceleyip değerlendirmek; sözlerinin, söylevlerinin anlamını tüm derinliğine kavrayabilmek gerekir. Az şey midir yok olmak üzere olan bir ulusu kurtarmak, bir kurtuluş savaşı verebilmek. Ve örnek olabilmek bağımsızlıkta öteki ülkelere... Az şey değildir Atatürk'ün yaptıkları dostlar. Bugün en ufak bir örgütlenmede nasıl başarısızlığa uğradığımızı bildiğimiz için yapılan devrimlerin büyüklüğü gerçekten korkunçtur, yücedir, çok üstündür. Bunu böylece bilelim. Yoksa bir takım hisli şiirlerle, güncelerde çıkan yazılarla ne Atatürk anlaşılır, ne de Atatürk'çülük incelenilir.. Olanaksız bu. Sonra sormak gerekir bizim yobazlara: Nasıl oluyor da emperyalizme baş kaldıran öncü bir lideri seviyorlar ve biz Atatürk'çüyüz diyebiliyorlar?.. Bir insan ya Atatürkçüdür ya da emperyalistlerden yanadır. Yoksa hem Atatürkçü hem de emparyalistlerden yana olmak diye birşey yok tur. «Bir ipte iki canbaz oynar mı» oynamaz tabii.. Öyleyse tutar tarafı yoktur Atatürk'çü geçinen sahtecilerin.. Bunu yobazlara, hödüklere, iftiracı cephenin yardakçılarına, yardakçı adaylarına çok iyi anlatmak gerek.

Son olarak bu türlü kişilere söyleyelim ki, Atatürkçülük düşmanı O'nun sözlerini inkâr eder. Gerçek Atatürkçü de savunur, uygular.. Sen Bursa söylevini inkâr et, uydurma de, ardından da en i yi Atatürkçü benim de. Böyle saçma şey olmaz. Gerçek Atatürkçülüğün koşulları devrimleri savunmak, yılmadan savunmak, Atatürk'ü çıkar uğruna bayrak yapmamaktır. Gerçekleri söylemek ten korkmamak, halktan yana olmayan her hareke tin karşısına çıkmak Atatürkçülüğün özüdür. Anladınız mı?

Sınıf Ayrımının Nedenleri

(Baştarafı S. 1 de)

arasından çıksın. Yani işçiler haklarını almak için onlara yalvarsın. Örnekler çoktur.

Bazıları :

Kendileri ve hak eden diğer zümre senede verilen iki maaş ikramiyeyi günü gelince tam olarak alırlar.

İşçilere verilecek ikramiyenin verilme zamanı bakanlar kuruluna bırakılır. Bakanlar kurulu da parçalar parçalar öyle verir ki alan da hayrını görmez.

Yine cumartesi öğleden sonra resmî tatildir maaş alan herkes tatil yapar ve tatili paralıdır. İşçilere bu yarım günlük tatil hakkı verilmez.

Bir sigorta kanunu vardır hasta olan işçiye iki yevmiye ceza verir ve istirahat alandan hemen iki yevmiyeyi keser. İşçi iki gün işe gelmeyecek durumda hasta olmasın. Örneğin. Baygınlık geçirmesin, işyerinde yediği yemekten zehirlenmesin, tansiyonu düşmesin, sancılanmasın, çalışan eli veya herhangi bir uzvu iki günde geçecek şekilde hasta olmasın ve doktor iki günlük istirahat vermesin hemen ay başında iki yevmiyesi yok olur.

Yasa koyucularda işçi veya iş kanununa tâbi olsalar onlarında meclise gelip gittikleri saatler yazılsa 15 dakika geç gelenin bir saat tutarı olan parası kesilse, maddî sıkıntılar, manevî huzursuzluklar içinde kıvranıp hasta çocuğunu doktora götüremeden evde bırakıp içi kan ağlayarak aklı evinde olarak işe gelse ve çalışma kartına basmayı unutsa iş âmirinin çalıştığını raporda göstermesine rağmen o günkü yevmiyesi verilmese acaba böyle yasa çıkarabilirlermi veya bu yasaların devamına göz yumabilirlermi idi?.

Bir Sendikacının Not Defterinden

(Baştarafı S. 1 de)

kumaya başlıyor genç adam: «10. Kasım. 1957 yılında - Dünyaya geldiğim zamangözlerimi açtım, bir de baktım ki, - Dünya küçük - Atatürk kocaman...» ikisi de sus tular.

Atatürk'ü ve onun halkçı ilkelerini düşünüyorlardı. Bu düşüncenin ardında halk sevgisi buram buram tütüyordu. İkisi birden:

— Halktan yana olmak ne iyi dediler, halktan yana olmak ne iyi...

● İşçilerin okudukları kitaplardan en çok gözle görüneni Atatürk'ün büyük nutku. Bu kitabı defalarca okuyan işçiler tanıyorum. Bunlardan birisine bir gün sordum:

— Bu kitapları niye okuyorsun?

Sorumu hemen yanıtladı:

— Haksızlığa karşı direnç kazanıyorum. Büyük Atatürk bu nutku ile Türk ulusuna söylenecek her şeyi söylemiş. Gerçekleri gün ışığına çıkarmış. Halka, halk olmanın büyük anlamını anlatmış. Kişilik kazanın, şark vurdumduymazlığını atın içinizden diyor, her cümlesinde...

● Hür dünya ülkelerinde olduğu gibi; ülkemizde de işçiler özgürlüğü, sosyal adaleti, toplumcu düşünceyi en iyi bir şekilde anlamışlardır. Bugün Türk işçisi emeğin sermaye kadar değerli bir istihsal unsuru olduğunu biliyor ve emeği ile geçinenler birleşerek büyük bir emek gücü doğmasını sağlıyor. Yani işçiler her alanda kimin kimden yana olması halinde emeklerinin karşılığını alabileceklerini anlıyor. Bu büyük anlayışın ardında özgürlük var, mutluluk var...

Bunları söyleyen işçinin gözleri çipil çipil oldu. Yanında bulunan arkadaşlarına:

— Doğru değil mi bunlar? Bu soru birlik ve beraber olmak için ve içilerek doğrulandı ve onaylandı...

● Atatürk haftasından bir hafta önce Karabük'te tüzüğünü hiç bir üyesine gös termeye cesareti olmayan sarı sendika delege seçimi yaptı. Bu seçim her yanıyla sendika kanununa aykırıydı. Yönetim kurulu üyelerinden bazıları ile hiç kimsenin sev mediği genel başkan delegeliğe adaylığını koydular. Aşağı yukarı hepsi seçimleri kaybetti; fakat genel başkanın kaybedişi o denli gülünç o denli gülünç ki... 300 - 400 kişilik kendi ünitesinden tamı tamına onbir oy alabildi. Bu duruma bakılırsa Karabük işçileri kendilerine düşmanlık edenleri hiç mi hiç unutmayacak... Bize kalırsa onuru olan kişiler bu durum karşısında hemen kenara çekilirler; ama şimdilik böyle bir şey yok!

— Siz ne dersiniz?..

Ekonomik Geri Kalmanın Nedenleri

(Baştarafı S. 1 de)

Hızla artan nüfus, tarım alanındaki bilinçsizlik ve sınai sektördeki yetersizliğin sonucu olan millî gelir düşüklüğü ile, bu millî gelirin dağılımında gruplar arasında büyük farklar vardır. Genellikle büyük toprak sahibi ile teşebbüsün aldığı pay çok yüksek, emeğin payı ise düşüktür. Bunun neticesi olarak tasarrufta bulunma ye teneğine sahip gerçek bir orta sınıf teşekkül etmemiş, ekonomik büyümenin temel koşulu olan yatırımlara iştirak olmamış yada yeterli bir kütle teşkil edecek kadar çoğalmadığından finansman kâfi gelmemiştir.

Millî gelir dağılımını sosyal adalet yönünden düzeltmede, emeği temsil eden işçilerin en tesirli yol olan örgütlenerek kuvvetli duruma geçmeleri ise henüz yeni olduğundan yatırımlara iştirak edecek tasarrufa kavuşamamışlardır.

Ekonomide kalkınarak millî geliri yükseltmenin temel koşulu; sınai sektörün plânlı yatırımlarla genişlemesini hızlandırarak boş insan gücünü verimli hale getirmek, hali hazır tesislerin kapasitelerinde çalışmalarını sağlamak ve tarım alanında memleket gerçeklerine uygun reform yapmaktır.

Bu uğurda çaba harcamak bütün topluma düşmekte ise de esas görev devlete düşmektedir.

YENİ ÇIKTI

Karabük işçilerinin Savaşı

(Baştarafı S. 1 de)

duğu gibi işçiyi hiçe saymak üzere yeni bir oyun oynamak istiyorlar: Seçimleri kazanan delegelerden Maden-İş'e üye olanlarını ihraç edecekler, yerlerine yedeklerini getirecekler. Bu seçim sonucuna razı olmamak işçiyi hiçe saymak demektir. Gücünü işçiden almayan bu sarı teşekkülün mümessilleri bar dağı taşırmak üzeredir. Üstelik kongrede bir kaç oyun oynayacakları kanısı şimdiden ortaya çıkmaktadır. Birincisi eski bar padişahını yeniden başkan seçecekler; ikincisi Karabük işçisini, işçilerin hiç beğenmedikleri Metal-İş'e satacakları...

SONUÇ :

Maden-İş sendikası, Türkiyenin her yerinde olduğu gibi eğitime devam ediyor. Maden-İş sendikasının bu dürüst hareketleri elbette işçinin gözünden kaçmıyor. Bu bakımdan uyanmış olan Karabük işçileri kötülere karşı giriştiği bu savaşı zaferle sonuçlandıracaktır. Kongrenin sonucu ne olursa olsun; en sonunda sarıların hâkim kılındığı teşekkülü işçiler bomboş bırakacak ve Maden-İş sendikasını, sarılardan yani işçi düşmanlarından soracaktır; çünkü Karabük işçileri onurlu, şerefli, haysiyetlidir. Daha doğrusu sendikacılık bilincine varmış bulunmaktadır.

Maden - İş Sendikasından Haberler

(Baştarafı S. 1 de)

● Maden-İş sendikası, kendi iş kolunda Türkiye'de bulunan bütün işyerlerinde teşkilâtlanıyor; bu cümleden olmak üzere; Erzurum Zirai Donatım Kurumu işçi sendikası Maden-İş sendikasına iltihak etmiştir. Erzurum'lu işçilerin hareketinden anlaşıldığına göre; Türk işçileri bundan sonra mahalli sendikaların, sendikacılık konusunda hiç bir iş yapamayacağı bilincine varmıştır. Ülkemizde kendi iş kolunun en büyük sendikası olan Maden-İş sendikası eğitim ve teşkilâtlanma çabası sonunda, en kısa bir zamanda kendi iş kolundaki bütün işçileri, Türkiye Maden-İş sendikası çatısı altında toplayacaktır.

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sahibi : Türkiye Maden - İş Sendikası Karabük Bölge Merkez Şubesi adına : Nuri Kara
Basın ve Yayın Müdürü : Mithat Yaban
Yazı İşleri Müdürleri : Ömer Taşdemir - İbrahim Yıldız
Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, *Karabük*
Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. *Ankara*